

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2015. július 1-je*

„Előzetes döntéshozatal — Környezet — Az Európai Unió vízpolitikája — 2000/60/EK irányelv — A 4. cikk (1) bekezdése — A felszíni vizekre vonatkozó környezetvédelmi célkitűzések — Valamely felszíni víztest állapotának romlása — Egy hajózható útvonal kiépítésére vonatkozó projekt — A tagállamok arra vonatkozó kötelezettsége, hogy ne engedélyezzenek olyan projektet, amely valamely felszíni víztest állapotának a romlását okozhatja — Valamely víztest állapotromlása fennállásának az értékelése céljából meghatározó kritériumok”

A C-461/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesverwaltungsgericht (Németország) a Bírósághoz 2013. augusztus 22-én érkezett, 2013. július 11-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland eV**

és

a **Bundesrepublik Deutschland**

között,

a **Freie Hansestadt Bremen**

részvételével

folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, K. Lenaerts elnökhelyettes, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, A. Ó Caoimh, C. Vajda és S. Rodin tanácselnökök, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, M. Berger (előadó), C. G. Fernlund, J. L. da Cruz Vilaça és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. július 8-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: német.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland eV képviselőjében R. Nebelsieck Rechtsanwalt,
  - a Bundesrepublik Deutschland képviselőjében W. Ewer Rechtsanwalt,
  - a Freie Hansestadt Bremen képviselőjében P. Schütte Rechtsanwalt,
  - a cseh kormány képviselőjében M. Smolek, meghatalmazotti minőségben,
  - a francia kormány képviselőjében S. Menez, meghatalmazotti minőségben,
  - a holland kormány képviselőjében M. Bulterman, B. Koopman és J. Langer, meghatalmazotti minőségben,
  - a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
  - az Egyesült Királyság Kormánya képviselőjében J. Beeko, meghatalmazotti minőségben, segítője: G. Facenna barrister,
  - az Európai Bizottság képviselőjében E. Manhaeve és G. Wilms, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2014. október 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 327., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 5. kötet, 275. o.) 4. cikke (1) bekezdése a) pontja i–iii. alpontjának az értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet a Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland eV (német környezeti és természetvédelmi szövetség) és a Bundesrepublik Deutschland között az észak-németországi Weser folyó különböző szakaszainak a célból történő kimélyítésére vonatkozó projekt tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében terjesztették elő, hogy lehetővé tegyék a nagyobb konténeres hajóknak a Németországban található bremerhaveni, brakei és brémai kikötőkbe való behajózását.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2000/60 irányelv (16), (25) és (32) preambulumbekkezdése kimondja:

„(16) Szükséges a víz védelmének és a fenntartható gazdálkodásnak a közösségi politika más, olyan területeibe való további integrálása, mint az energia-, a közlekedés-, a mezőgazdasági, a halászati, a regionális és idegenforgalmi politika. [...]

[...]

(25) A vizek állapotának leírására minőségi, és, ahol az környezetvédelmi szempontból lényeges, mennyiségi szempontból közös fogalmakat kell meghatározni. Környezeti célkitűzéseket kell meghatározni annak biztosítására, hogy a Közösségben mindenütt elérhető legyen a felszíni és a felszín alatti vizek jó állapota, és hogy a vizek állapotának romlása közösségi szinten megelőzhető legyen.

[...]

(32) Különleges körülmények között indokolt lehet, hogy felmentést adjanak a további romlás megelőzésének vagy a jó állapot elérésének követelménye alól, ha ez előre nem látható vagy kivételes körülmények, különösen árvizek és aszályok következménye, vagy olyan, a felszíni víztest fizikai jellemzői megváltozásának, vagy felszín alatti víztestek szintjének módosulásának a következménye, amelyet magasabb rendű közérdek indokolt, feltéve hogy minden lehetséges lépést megtesznek a víztest állapotát érő kedvezőtlen hatások csökkentésére.”

4 A 2000/60 irányelv „Cél” elnevezésű 1. cikke az alábbiakat írja elő:

„Ezen irányelvnek az a célja, hogy keretet adjon a szárazföldi felszíni vizek, az átmeneti vizek, a parti tengervizek és a felszín alatti vizek védelmének, amely:

a) megakadályozza a vízi ökoszisztémák, és – tekintettel azok vízszükségletére – a vízi ökoszisztémáktól közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztémák és vizes területek további romlását, védi és javítja azok állapotát;

[...]”

5 Az említett irányelv „Fogalommeghatározások” elnevezésű 2. cikke a 9., 17. és 21–23. pontjában a következőket mondja ki:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

[...]

9. »Jelentősen (erősen) módosított víztest«: felszíni víztest, amely emberi tevékenység általi fizikai változások eredményeként jellegében lényegesen megváltozott, ahogy azt a tagállam a II. mellékletnek megfelelően kijelölte.

[...]

17. »A felszíni víz állapota«: egy felszíni víztest állapotával kapcsolatos általános kifejezés, amely állapotot a víz ökológiai és kémiai állapota közül a rosszabb határoz meg.

[...]

21. »Ökológiai állapot«: a felszíni vizekkel kapcsolatban levő vízi ökoszisztémák szerkezetének és működésének minősége, az V. mellékletnek megfelelően osztályozva.

22. »Jó ökológiai állapot«: egy felszíni víztest állapota az V. mellékletnek megfelelő osztályozás szerint.

23. »Jó ökológiai potenciál«: egy jelentősen (erősen) módosított vagy mesterséges víztest állapota az V. melléklet vonatkozó feltételei szerint lett megfelelően osztályozva.

[...]”

- 6 Ugyanezen irányelvnek „A közigazgatási megállapodások összehangolása a vízgyűjtő kerületekben” című 3. cikke az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„A tagállamok meghatározzák az országuk területén belül fekvő egyes vízgyűjtőket és ezen irányelv céljára, egyedi vízgyűjtő kerületekbe sorolják őket. A kis vízgyűjtők adott esetben összevonhatók nagyobbakkal, vagy összevonhatók a szomszédos kis vízgyűjtőkkel egyedi vízgyűjtő kerületeket alkotva. A felszín alatti vizeket, amelyek nem tartoznak teljesen egy meghatározott vízgyűjtőhöz, azonosítják, és a legközelebbi vagy a legmegfelelőbb vízgyűjtő kerülethez rendelik. A parti tengervizeket is azonosítják, és a legközelebbi vagy a leginkább megfelelő vízgyűjtő kerülethez, illetve vízgyűjtő kerületekhez rendelik.”

- 7 A 2000/60 irányelvnek a „Környezeti célkitűzések” elnevezésű 4. cikke az (1) bekezdésének a) pontjában, valamint (2) és (6) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) A vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben előírt intézkedési programok átültetésére az alábbiak vonatkoznak:

a) a felszíni vizek

- i. a tagállamok a (6) és (7) bekezdésre is figyelemmel, a (8) bekezdés sérelme nélkül végrehajtják a szükséges intézkedéseket, hogy megakadályozzák az összes felszíni víztest állapotának romlását;
- ii. a tagállamok védik, javítják, és helyreállítják az összes felszíni víztestet, figyelemmel a mesterséges és jelentősen módosított víztestekre vonatkozó iii. pont rendelkezéseire is, azzal a céllal, hogy legkésőbb az ezen irányelv hatálybalépését követő 15 éven belül elérjék a jó állapotot, az V. mellékletben foglalt előírásoknak megfelelően, figyelemmel a (4) bekezdés szerinti hosszabbításokra, és az (5), (6) és (7) bekezdés alkalmazására is, a (8) bekezdés sérelme nélkül;
- iii. a tagállamok védik, és javítják az összes mesterséges és jelentősen módosított víztestet, a jó ökológiai potenciál és jó kémiai állapot elérésének céljából, legkésőbb 15 éven belül ezen irányelv hatálybalépését követően az V. mellékletben foglalt előírásoknak megfelelően, figyelemmel a (4) bekezdés szerinti hosszabbításokra, és az (5), (6) és (7) bekezdés alkalmazására is, a (8) bekezdés sérelme nélkül;

[...]

(2) Ahol az (1) bekezdésben foglalt célkitűzések közül egynél több vonatkozik egy meghatározott víztestre, a legszigorúbbat alkalmazzák.

[...]

(6) A víztestek állapotának időszakos leromlása nem jelenti ezen irányelv megszegését, ha ez természetes ok vagy *vis maior* következménye, amelyek kivételesek és ésszerűen előre nem láthatóak, főként a szélsőséges árvizek és a hosszú idejű aszályok, vagy az ésszerűen előre nem látható balesetekből származó körülmények eredménye, amikor az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

- a) minden megvalósítható lépést megtesznek az állapot további romlásának megelőzésére és azért, hogy ne veszélyeztessék ezen irányelv célkitűzéseinek megvalósulását más víztestekben, amelyekre e körülmények nincsenek hatással;
- b) a feltételek, amelyek esetén a körülmények kivételesnek és előre nem láthatónak nyilváníthatók, beleértve a megfelelő indikátorok elfogadását is, a vízgyűjtő-gazdálkodási tervben rögzítve vannak;

- c) az ilyen kivételes körülmények között szükséges intézkedések szerepelnek az intézkedési programban, és nem veszélyeztetik a víztest minőségének helyreállítását a körülmények megszűnése után;
  - d) a kivételes vagy előre nem látható körülmények hatásait évente számba veszik, és a (4) bekezdés a) pontjában kifejtett okokat is figyelembe véve, minden lehetséges intézkedést megtesznek, hogy a víztest állapota a gyakorlatilag lehetséges legrövidebb időn belül visszaálljon az említett körülmények hatása előtti állapotra;
  - e) a körülmények hatásainak, és az a) és d) pontoknak megfelelően megtett vagy megteendő ilyen intézkedéseknek az összefoglalását beépítik a vízgyűjtő-gazdálkodási terv következő korszerűsítésébe.”
- 8 Az említett irányelv 4. cikkének (7) bekezdése a következőket írja elő:

„A tagállamok nem szegik meg ezt az irányelvet, ha:

- az eredménytelenség a felszín alatti víz jó állapotának, egy felszíni vagy felszín alatti víztest jó ökológiai állapotának, vagy adott esetben jó ökológiai potenciáljának elérésében, vagy állapotromlásának megelőzésében, [helyesen: a felszín alatti víz jó állapota, egy felszíni vagy felszín alatti víztest jó ökológiai állapota, vagy adott esetben jó ökológiai potenciálja elérésének vagy állapotromlása megelőzésének megghiúsulása] egy felszíni víztest fizikai jellemzőinek újabb keletű módosulásának vagy a felszín alatti víztestek szintjében beállt változásoknak a következménye, vagy
- új, fenntartható emberi fejlesztési tevékenység következménye az eredménytelenség annak megakadályozásában, hogy egy felszíni víztest kiváló állapota jó állapotúvá romoljon [helyesen: a felszíni víztest kiváló állapota jó állapotúvá romlása megelőzésének megghiúsulása új, fenntartható emberi fejlesztési tevékenység következménye],

és az összes alábbi feltétel teljesül:

- a) minden lehetséges lépést megtesznek a víztest állapotára gyakorolt ártalmas hatás mérséklésére;
- b) e változtatások okait a 13. cikkben megkívánt vízgyűjtő-gazdálkodási terv részletesen tartalmazza [helyesen: e változtatások vagy módosítások okait a 13. cikkben megkívánt vízgyűjtő-gazdálkodási terv részletesen tartalmazza és indokolja], és a célkitűzéseket hatévente felülvizsgálják;
- c) e változtatások vagy módosítások oka elsőrendű közérdek és/vagy ha a hasznokat, amelyek a környezet és a társadalom számára az (1) bekezdésben meghatározott célokból fakadnak, felülműlják e változások hasznai az emberi egészség, az emberi biztonság megtartása vagy a fenntartható fejlődés tekintetében [helyesen: és/vagy a környezet és a társadalom számára az (1) bekezdésben meghatározott célok eléréséhez kapcsolódó hasznokat felülműlják az új változásokból vagy módosításokból eredő, az emberi egészség, az emberi biztonság megőrzése vagy a fenntartható fejlődés tekintetében fennálló hasznok];
- d) a víztest megváltoztatásával vagy módosításával szolgált hasznos célkitűzések [helyesen: a víztest e megváltoztatásával vagy módosításával kitűzött hasznos célok] a műszaki megvalósíthatóság vagy az aránytalan költségek miatt nem érhetőek el más olyan módon, ami a környezet számára jóval előnyösebb.”

- 9 Ugyanezen irányelv „Intézkedési program” című 11. cikke annak (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Minden tagállam biztosítja intézkedési program kialakítását valamennyi vízgyűjtő kerületre, vagy a nemzetközi vízgyűjtő kerület országának területére eső részére a 4. cikkben megállapított célkitűzések elérése érdekében, figyelembe véve az 5. cikk által megkívánt elemzések eredményeit. Ezek az intézkedési programok hivatkozhatnak olyan nemzeti szinten elfogadott jogszabályokból következő intézkedésekre, amelyek a tagállam egész területére vonatkoznak. Adott esetben a tagállam elfogadhat az összes vízgyűjtő kerületre, illetve a nemzetközi vízgyűjtő kerületek országa területére jutó hányadára alkalmazható intézkedéseket.”

- 10 A 2000/60 irányelvnek „A vízgyűjtő-gazdálkodási tervek” című 13. cikke az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„A tagállamok biztosítják, hogy minden, teljes egészében a területükön fekvő vízgyűjtő kerületre vízgyűjtő-gazdálkodási terv készüljön.”

- 11 A 2000/06 irányelvnek „A nyilvánosság tájékoztatása és részvétele” című 14. cikke az (1) bekezdésében a következőt mondja ki:

„A tagállamok elősegítik az összes érdekelt fél bevonását ezen irányelv végrehajtásába, különösen a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek elkészítésébe, felülvizsgálatába és korszerűsítésébe. [...]”

A német jog

- 12 A vízháztartásról szóló, 2009. július 31-i szövetségi törvénynek (Wasserhaushaltsgesetz, BGBl. 2009 I, 2585. o.; a továbbiakban: WHG) „A felszíni vizekre vonatkozó vízgazdálkodási célkitűzések” című 27. cikkének az alapügy tényállására alkalmazandó változata előírja:

„(1) Azon felszíni vizekkel, amelyeket nem minősítenek a 28. cikk alapján mesterségesnek vagy jelentősen módosítottnak, úgy gazdálkodnak, hogy

1. elkerüljék az ökológiai és kémiai állapotuk romlását, és
2. megőrizzenek vagy elérjenek egy jó ökológiai és jó kémiai állapotot.

(2) Azon felszíni vizekkel, amelyeket a 28. cikk alapján mesterségesnek vagy jelentősen módosítottnak minősítettek, úgy gazdálkodnak, hogy

1. elkerüljék az ökológiai potenciáljuk és kémiai állapotuk romlását, és
2. megőrizzenek vagy elérjenek egy jó ökológiai potenciált és egy jó kémiai állapotot.”

- 13 A WHG 31. cikke (2) bekezdésének első mondata a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben a felszíni vizek jó ökológiai állapotát nem érik el, vagy ha azok állapota romlik, ez nem ellentétes a 27. és 30. cikkben megállapított vízgazdálkodási célkitűzésekkel, ha

1. ez a vizek fizikai jellemzőiben vagy a felszín alatti vizek szintjében beállt új változás következménye,
2. e változást elsőrendű közérdek indokolja, vagy ha az új változásnak az emberi egészség vagy az emberi biztonság vagy a fenntartható fejlődés tekintetében fennálló hasznai felülmúlják a környezet és a közösség tekintetében a vízgazdálkodási célok megvalósításához kapcsolódó hasznokat,

3. a vizek módosításával követett célkitűzések nem érhetők el más olyan megfelelő intézkedésekkel, amelyek a környezetre lényegesen kisebb mértékű ártalmas hatást gyakorolnak, amelyek technikailag megvalósíthatók, és amelyek nem járnak aránytalan költségekkel, és
4. a gyakorlatban megfelelő minden intézkedést megtesznek a vizek állapotára gyakorolt ártalmas hatások csökkentése érdekében.”
- 14 A szövetségi vízi utakról szóló, 1968. április 2-i törvény (Bundeswasserstraßengesetz, BGBl. 1968 II, 173. o.) 12. cikke (7) bekezdése harmadik mondatának az alapügy tényállására alkalmazandó változata kimondja:
- „A fejlesztési intézkedéseknek figyelembe kell venniük a [WHG] 27–31. cikke alapján alkalmazandó vízgazdálkodási célkitűzéseket.”
- 15 Az említett törvény 14. cikke (1) bekezdésének második mondata előírja:
- „A terv jóváhagyásának keretében figyelembe kell venni a projekt által érintett valamennyi köz- és magánérdeket, beleértve a projektnek a környezetre gyakorolt hatását is.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 16 Az északnyugati vízügyi és hajózási igazgatóság (Wasser- und Schifffahrtsdirektion Nordwest), egy szövetségi hatóság a 2011. július 15-i jóváhagyó határozattal (a továbbiakban: jóváhagyó határozat) a szövetségi vízi útnak minősülő Weser folyó kiépítésére vonatkozóan három projektet engedélyezett. Ezen, egymástól függetlenül megvalósítható projektek mindegyikének esetében a projektgazda a szövetségi vízügyi és hajózási hatóság (Wasser- und Schifffahrtsverwaltung des Bundes).
- 17 Az első projekt tárgya a Külső-Weser kiépítése a nyílt tenger és Bremerhaven között. E tekintetben a Külső-Weser hajózható medervonalának legfeljebb 1,16 méterrel (m) történő kimélyítését tervezik, hogy a terheléssel 13,5 m-ig terjedő merülésű nagykonténeres hajók a bremerhaveni kikötőt árapálytól függetlenül el tudják érni. A projekthez kapcsolódik a bremerhaveni kikötő fordulóhelyének kimélyítése, amelynek tekintetében a projektgazda a Freie Hansestadt Bremen, az alapügyben beavatkozó fél.
- 18 A második projekt az Alsó-Weser kiépítésére vonatkozik Bremerhaventől folyásirány szerint felfelé Brakéig a hajózható medervonal legfeljebb egy méterrel történő kimélyítésével, hogy a terheléssel legfeljebb 12,8 m merülésű hajók árapálytól függően be tudjanak hajózni e kikötőbe.
- 19 A harmadik projekt célja az Alsó-Weser kiépítése Brakétól folyásirány szerint felfelé Brémaig. E folyószakaszon a hajózható medervonalat kimélyítik, hogy a brémai kikötőt a terheléssel 11,1 m-ig terjedő merülésű hajók árapálytól függően el tudják érni. Jelenleg a brémai kikötő árapálytól függően a terheléssel 10,7 m-ig terjedő merülési mélységű hajók számára elérhető.
- 20 A szóban forgó projektek megvalósítása érdekében az érintett folyómederfeneket a hajózható medervonalban kikotorják. A kiépítés keretében tervezett mélység első elérését követően rendszeres fenntartó kotrás szükséges. Az e folyó kiépítése és fenntartása során keletkező kotralékot a Külső-Weser és az Alsó-Weser már korábban e célra használt területein tervezik kiüríteni.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a kotrásnak és a kotralék folyóba ürítésének közvetlen hatásai mellett a szóban forgó projektek az érintett folyószakaszokon további hidrológiai és morfológiai következményekkel járnak. Így különösen, növekedni fog az áramlási sebesség mind apály, mind dagály

esetén, a dagálykori vízállás magasabb lesz, az apálykori vízállás alacsonyabb lesz, az Alsó-Weser egyes részeinek emelkedni fog a sótartalma, és az Alsó-Weseren a brakkvízhatár folyásirányban felfelé tolódik el, valamint a hajózható medervonalon kívül fokozódni fog a folyómeder eliszaposodása.

- 22 Az érintett víztestek közül a Weser átmeneti vizei és a Brake fölötti árapályterületet a 2000/60 irányelv 2. cikkének 9. pontja értelmében véve jelentősen módosítottak minősítették. A Külső-Weser területét, amennyiben az parti tengervíz részét képezi, természetes víztestként határozták meg. Ezenkívül a mellékfolyók területén több víztest érintett, amelyek közül egyesek természetesekként, mások pedig jelentősen módosítottakként kerültek besorolásra.
- 23 Ennek alapján az északnyugati vízügyi és hajózási igazgatóság a jóváhagyó határozatban megvizsgálta a szóban forgó projekteknek a víztestek állapota romlásának a megelőzésére vonatkozó, a 2000/60 irányelvben előírt célkitűzéssel való összeegyeztethetőségét. E hatóság arra a következtetésre jutott, hogy a parti tengervíz esetében nem várható ezen irányelv értelmében vett romlás.
- 24 Ezzel szemben e hatóság úgy vélte, hogy a Weser bizonyos víztesteinek jelenlegi állapota a szóban forgó kiépítési projektek hatásai következtében kedvezőtlen irányba fog változni anélkül, hogy azok az állapot 2000/60 irányelv V. melléklete szerinti osztályának a megváltozásához vezetnének. Az északnyugati vízügyi és hajózási igazgatóság szerint az állapot osztályán belüli ilyen romlás nem tekinthető az érintett víztest ökológiai potenciálja vagy állapota romlásának.
- 25 Az említett hatóság másodlagosan vizsgálta, hogy teljesültek-e a víztestek állapota romlásának tilalma alóli kivételnek a WHG 31. cikkének (2) bekezdésében és a 2000/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt feltételei, és megállapította, hogy azok teljesültek.
- 26 A Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland eV vitatja a jóváhagyó határozatot, és e tekintetben többek között – a kiépítési tervek jóváhagyására vonatkozó jogszabály, a környezeti hatásvizsgálatról szóló törvény (Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung) és a környezetvédelemre vonatkozó jogszabály, különösen az állat- és növényvilágra, az élőhelyekre, valamint a madarak védelmére vonatkozó jogszabály megsértése mellett – a 2000/60 irányelvből eredő vízvédelmi rendelkezések be nem tartására hivatkozik.
- 27 A kérdést előterjesztő bíróság úgy azon a véleményen van, hogy az alapügy kimenetele az említett irányelv számos rendelkezésének az értelmezésétől függ.
- 28 Ilyen körülmények között a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:
- „1) Úgy kell-e értelmezni a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontját, hogy a tagállamok – kivétel megállapításának fenntartásával – kötelesek megtagadni egy projekt engedélyezését, ha az valamely felszíni víztest állapotának romlását okozhatja, vagy e szabályozás tekintetében pusztán a vízgyűjtő-gazdálkodás tervezésére vonatkozó célkitűzésről van szó?
  - 2) Úgy kell-e értelmezni a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában szereplő »állapotának romlás[a]« fogalmát, hogy az csak olyan kedvezőtlen változásokra terjed ki, amelyek ezen irányelv V. melléklete alapján alacsonyabb osztályba való besoroláshoz vezetnek?
  - 3) Amennyiben a 2. kérdésre nemleges választ kell adni: Milyen feltételek mellett áll fenn a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja értelmében a víztest »állapotának romlás[a]«?
  - 4) Úgy kell-e értelmezni a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. és iii. alpontját, hogy a tagállamok – kivétel megállapításának fenntartásával – kötelesek megtagadni egy projekt engedélyezését, ha az valamely felszíni víztest esetében veszélyezteti a jó állapot, illetve a jó

ökológiai potenciál és jó kémiai állapot a 2000/60 irányelv alapján irányadó időpontra történő elérését, vagy e szabályozás tekintetében pusztán a vízgyűjtő-gazdálkodás tervezésére vonatkozó célkitűzésről van szó?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a negyedik kérdésről

- 29 Első és negyedik kérdésével, amelyeket együtt célszerű vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i–iii. alpontját úgy kell-e értelmezni, hogy a tagállamok – eltérésre kapott engedély kivételével – kötelesek megtagadni egy projekt engedélyezését, ha az az ezen irányelvben előírt időpontban valamely felszíni víztest állapotának romlását okozhatja, vagy valamely felszíni víztest esetében veszélyezteti a jó állapot vagy a jó ökológiai potenciál és jó kémiai állapot elérését.
- 30 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint e rendelkezések terjedelmét ezek kifejezéseit, szöveggörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit figyelembe véve kell megállapítani, amelynek a részét képezik (lásd többek között: Lundberg-ítélet, C-317/12, EU:C:2013:631, 19. pont; SFIR és társai ítélet, C-187/12-C-189/12, EU:C:2013:737, 24. pont; Bouman-ítélet, C-114/13, EU:C:2015:81, 31. pont), a jelen ügyben továbbá e szabályozás keletkezését is figyelembe kell venni.
- 31 Meg kell jegyezni, hogy a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontja i. alpontjának szövege, amely kimondja, hogy „a tagállamok végrehajtják a szükséges intézkedéseket, hogy megakadályozzák az összes felszíni víztest állapotának romlását”, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a holland kormány érvelésével ellentétben e rendelkezés kötelező jellegét támasztja alá. A „végrehajtják” kifejezés a tagállamok arra vonatkozó kötelezettségét foglalja magában, hogy ilyen értelemben járjanak el.
- 32 A kérdést előterjesztő bírósághoz hasonlóan egy egyedi projekt engedélyezését ilyen végrehajtásként kell értelmezni.
- 33 Egyébiránt a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint a tagállamok „[a] vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben előírt intézkedési programok [átültetésével]” fogadják el a felszíni víztestek állapota romlása megakadályozására, az e víztestek állapotának védelmére és javítására vonatkozó célok eléréséhez szükséges intézkedéseket. Az „[átültetésével]” kifejezés e rendelkezés olyan értelmezését erősíti meg, hogy az magában foglal olyan kötelezettségeket, amelyeket a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak az egyedi projekteknek a vizek védelmére vonatkozó jogi szabályozás keretében történő jóváhagyása során teljesíteniük kell.
- 34 Meg kell továbbá jegyezni, hogy a 2000/60 irányelv egy, az EK 175. cikk (1) bekezdése (jelenleg EUMSZ 192. cikk (1) bekezdése) alapján elfogadott keretirányelv. Közös elveket állapít meg, és átfogó intézkedési keretet határoz meg a vízvédelem területén, emellett biztosítja a koordinációt, az integrációt, valamint hosszabb távon, az általános elvek és azon struktúrák kidolgozását, amelyek lehetővé teszik az Európai Unióban a víz védelmének és felhasználásának ökológiai szempontból járható útját. Az általa felállított közös elveket és átfogó intézkedési keretet a továbbiakban a tagállamoknak kell kidolgozniuk, amelyek kötelesek számos különös rendelkezést meghozni az irányelv által előírt határidőknek megfelelően. Az irányelv mindenestre nem írja elő a tagállamok szabályozásainak teljes harmonizációját a vízügy területén (Bizottság kontra Luxembourg ítélet, C-32/05, EU:C:2006:749, 41. pont; Bizottság kontra Németország ítélet, C-525/12, EU:C:2014:2202, 50. pont).

- 35 Ezen irányelv (25) preambulumbekzdése megerősíti, hogy környezeti célkitűzéseket kell meghatározni annak biztosítására, hogy a felszíni és a felszín alatti vizek jó állapotát az egész Unióban elérjék, és hogy a vizek állapotának a romlását uniós szinten megelőzzék.
- 36 A 2000/60 irányelv 1. cikkének a) pontja szerint ezen irányelvnek az a célja, hogy olyan keretet adjon a szárazföldi felszíni vizek, az átmeneti vizek, a parti tengervizek és a felszín alatti vizek védelmének, amely megakadályozza a vízi ökoszisztémák, és a vízi ökoszisztémáktól közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztémák további romlását, védi és javítja azok állapotát.
- 37 Ezért a 2000/60 irányelv végső célkitűzése az, hogy 2015-ig összehangolt fellépéssel elérjék az Unió valamennyi felszíni vízének a „jó állapotát”.
- 38 A tagállamok által elérendő környezeti célokat a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése határozza meg.
- 39 Az említett rendelkezés két különálló, ugyanakkor szorosan összefüggő célkitűzést ír elő. Egyrészt a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontja i. alpontjának megfelelően a tagállamok végrehajtják a szükséges intézkedéseket, hogy megakadályozzák az összes felszíni víztest állapotának romlását (az állapotromlás megakadályozására vonatkozó kötelezettség). Másrészt e 4. cikk (1) bekezdése a) pontjának ii. és iii. alpontja alapján a tagállamok védik, javítják, és helyreállítják az összes felszíni víztestet, azzal a céllal, hogy legkésőbb 2015 végére elérjék a jó állapotot (javítási kötelezettség).
- 40 E két célkitűzés eredete a 2000/60 irányelv előkészítő munkálataiból tűnik ki. Ami különösen a felszíni vizek állapota romlásának a megakadályozására vonatkozó kötelezettséget illeti, a szóban forgó rendelkezések az első változatukban úgy voltak értelmezhetők, hogy a 2000/60 irányelv elfogadásával a „jó állapot” osztály feletti osztályba besorolt víztestek állapota ezen előbbi osztályig romolhatott. Ezért javasolt az Európai Parlament egy olyan módosítást, amely lehetővé tette a „jó állapot” elérésére vonatkozó kötelezettség és bármely állapotromlás megakadályozására vonatkozó kötelezettség megkülönböztetését ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdésébe egy új francia bekezdés beiktatása révén, amely ez utóbbi kötelezettséget külön rögzítette.
- 41 Mind a javítási kötelezettség, mind a víztestek állapotromlásának a megakadályozására vonatkozó kötelezettség az uniós jogalkotó által kitűzött minőségi célokra, vagyis a felszíni vizek jó állapotának, jó ökológiai potenciáljának és jó kémiai állapotának a megőrzésére vagy helyreállítására irányul.
- 42 Annak biztosítása céljából, hogy a tagállamok elérjék a fent említett környezeti célokat, a 2000/60 irányelv rendelkezések sorát írja elő, különösen az ezen irányelv 3., 5., 8., 11. és 13. cikkének, valamint V. mellékletének rendelkezéseit, megállapítva ezáltal – amint a főtanácsnok az indítványának 43–52. pontjában kifejti – egy összetett és több, részletesen szabályozott lépést magában foglaló eljárást annak lehetővé tétele céljából, hogy a tagállamok a területükön azonosított víztestek sajátosságai és jellemzői alapján végrehajtsák a szükséges intézkedéseket.
- 43 Ezen elemek megerősítik azon értelmezést, miszerint a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja nem csupán a vízgyűjtő-gazdálkodás tervezés egyszerű célkitűzéseit állapítja meg programszerű megfogalmazásban, hanem – amint az érintett víztest ökológiai állapotát meghatározták – az ezen irányelv által előírt eljárás minden egyes lépésében kötelező hatállyal rendelkezik.
- 44 Az eltérések 2000/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt rendszere, amelynek az alkalmazási feltételeit az alapügy alperese vizsgálta, amelyek azonban nem képezik tárgyát a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdéseknek, szintén olyan elemnek minősül, amely megerősíti azt az értelmezést, miszerint a víztestek állapotromlásának a megakadályozása kötelező jelleggel bír.

- 45 E tekintetben fontos megjegyezni, hogy az említett rendszer több kategóriát foglal magában. Különösen az említett 4. cikk (7) bekezdése szerint „[a] tagállamok nem szegik meg ezt az irányelvet, ha [...] [egy felszíni vagy felszín alatti víztest] állapotromlása megelőzésének megfiúsulása egy felszíni víztest fizikai jellemzőinek újabb keletű módosulásának vagy a felszín alatti víztestek szintjében beállt változásoknak a következménye”.
- 46 Ez a kivétel ugyanakkor csak azzal a feltétellel érvényesül, hogy minden lehetséges lépést megtesznek az érintett víztest állapotára gyakorolt ártalmas hatás mérséklésére, és az intézkedési terveket és vízgyűjtő-gazdálkodási terveket megfelelően kiigazítják.
- 47 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a 2000/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt eltérési kategóriák struktúrája lehetővé teszi annak megállapítását, hogy ezen irányelv 4. cikke nem kizárólag alapkötelezettségekből áll, hanem egyedi projekteket is érint. Ugyanis, amint a főtanácsnok az indítványának 78. pontjában megjegyezte, az eltérési indokok többek között akkor alkalmazandók, amikor a célkitűzések be nem tartása a felszíni víztest fizikai jellemzőinek új keletű változásaiból következik, és amikor ebből kedvezőtlen hatások adódnak. Márpedig ez előfordulhat projektek új engedélyezésének következtében. Ugyanis valamely projektet és a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek megvalósítását lehetetlen egymástól függetlenül elképzelni.
- 48 Következésképpen e projektekre vonatkozik a víztestek állapotromlásának a megakadályozására vonatkozó, a 2000/60 irányelv 4. cikkében megállapított kötelezettség. Azonban az említett projektek engedélyezhetők az eltérések említett 4. cikkben előírt rendszere alapján.
- 49 Az Európai Bizottság az írásbeli észrevételeiben azzal érvel, hogy a víztestek állapotromlásának a tilalma az állapot javítására vonatkozó kötelezettség célkitűzésének minősül. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a víztestek állapotromlásának a megakadályozására vonatkozó kötelezettségnek az uniós jogalkotó önálló státuszt biztosított, és az nem csupán egy, a víztestek állapotának javítására vonatkozó kötelezettség szolgálatába állított eszköz.
- 50 Ebből következik, hogy – eltérésre kapott engedély kivételével – a víztest bármiféle állapotromlását el kell kerülni, függetlenül a vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben és az intézkedési programokban előírt hosszabb távú tervezésektől. A felszíni víztestek állapotromlásának a megakadályozására vonatkozó kötelezettség a 2000/60 irányelv végrehajtásának minden egyes szakaszában kötelező marad, és a felszíni víztest valamennyi olyan típusára és állapotára alkalmazandó, amely esetében vízgyűjtő-gazdálkodási tervet kellett vagy kellett volna elfogadni. Az érintett tagállamnak következtésképpen meg kell tagadnia valamely projekt engedélyezését, ha ez utóbbi az adott víztest állapotának romlását okozhatja, vagy valamely felszíni víztest esetében veszélyezteti a jó állapot elérését, kivéve ha meg kell állapítani, hogy az említett projekt az ezen irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt eltérés alá tartozik.
- 51 A fenti megállapításokra tekintettel az első és a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i–iii. alpontját úgy kell értelmezni, hogy a tagállamok – eltérésre kapott engedély kivételével – kötelesek megtagadni valamely egyedi projekt engedélyezését, ha az az ezen irányelvben előírt időpontban valamely felszíni víztest állapotának romlását okozhatja, vagy valamely felszíni víztest esetében veszélyezteti a jó állapot vagy a jó ökológiai potenciál és jó kémiai állapot elérését.

A második és a harmadik kérdésről

- 52 Második és harmadik kérdésével, amelyeket együtt célszerű vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy valamely felszíni víztest „állapota romlásának” a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában szereplő fogalmát úgy kell-e értelmezni, hogy az csak olyan kedvezőtlen változásokra terjed ki, amelyek ezen irányelv V. melléklete alapján e

- víztest alacsonyabb osztályba való besorolásához vezetnek (állapotosztályok elmélete). Nemleges válasz esetén, vagyis ha e fogalom a szóban forgó víztest valamennyi kedvezőtlen változását magában foglalja (*status quo* elmélet), a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy melyek azok a kritériumok, amelyek lehetővé teszik a felszíni víztest állapotromlásának a megállapítását.
- 53 Meg kell jegyezni, hogy valamely felszíni víztest „állapota romlásának” fogalmát nem határozza meg a 2000/60 irányelv.
- 54 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jogban ilyen fogalommeghatározás hiányában az említett fogalom jelentését és terjedelmét a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata alapján mind az uniós jog érintett rendelkezésének kifejezéseit, mind annak szövegösszefüggését figyelembe véve kell meghatározni (lásd többek között: Lundberg-ítélet, C-317/12, EU:C:2013:631, 19. pont; SFIR és társai ítélet, C-187/12–C-189/12, EU:C:2013:737, 24. pont; Bouman-ítélet, C-114/13, EU:C:2015:81, 31. pont).
- 55 A 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontja i. alpontjának szövege megerősíti azt az értelmezést, miszerint valamely felszíni víztest „állapota romlásának” fogalma olyan állapotromlásokra is irányul, amelyek nem jelentik e víztest alacsonyabb osztályba történő besorolását. E rendelkezés kifejezetten megállapítja, hogy valamennyi felszíni víztest állapotromlását meg kell akadályozni. Ezen irányelv 2. cikkének 17. pontja szerinti fogalommeghatározás alapján a felszíni víz állapota egy felszíni víztest állapotával kapcsolatos általános kifejezés, amely állapotot a víz ökológiai és kémiai állapota közül a rosszabb határoz meg. Így a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja általános jelleggel írja elő a felszíni víztestek állapotromlásának a megakadályozására vonatkozó kötelezettséget anélkül, hogy az osztály esetleges megváltozására tenne utalást, mivel a felszíni víztestek állapotának javítására vonatkozó kötelezettséget illetően csak ezen irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. és iii. alpontja utal az említett irányelv V. mellékletére.
- 56 Annak vizsgálatát megelőzően, hogy e szó szerinti értelmezést megerősíti-e az a szövegösszefüggés, amelybe valamely felszíni víztest „állapota romlásának” a fogalma illeszkedik, valamint a 2000/60 irányelv célkitűzései, emlékeztetni kell arra, hogy a felszíni vizek állapotának az értékelése az ökológiai állapot öt osztályra kiterjedő elemzésén alapul, amint azt a főtanácsnok az indítványának a 91–97. pontjában bemutatta.
- 57 A tagállamok az ökológiai minőségi arányok kidolgozásának szakaszában osztják fel az ökológiai minőségi arányokat a felszíni vizek minden egyes kategóriája esetében öt osztályra a biológiai minőségi elemek azon határértékén keresztül, amely e különböző osztályok, vagyis a kiváló, jó, mérsékelt, gyenge és rossz osztály közötti határokat jelzi. A határértékeket interkalibrációs eljárással kell megállapítani, amelynek során az egyazon földrajzi interkalibrációs csoportba tartozó tagállamok egymás között összehasonlítják a nemzeti megfigyelőrendszerek osztályozási eredményeit minden egyes biológiai elem és minden egyes közös felszínivíztest-típus tekintetében, valamint értékelik az eredményeknek ezen irányelv V. mellékletének 1.2 szakaszában szereplő normatív meghatározásokkal való konzisztenciáját.
- 58 Azonban, amint a 2000/60 irányelv V. melléklete 1.4.1. pontjának iii. alpontjából kitűnik, az interkalibrációs eljárás csak a „kiváló”, a „jó” és a „mérsékelt” osztály elhatárolására szolgál. A tagállamok határértékei az interkalibrációs eljárás eredményeképpen a tagállamok megfigyelőrendszerei osztályozási értékeinek a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében történő megállapításáról és a 2008/915/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. szeptember 20-i 2013/480/EU bizottsági határozatban (HL L 266., 1. o.) szerepelnek.
- 59 Végül a 2000/60 irányelv V. melléklete 1.4.2 pontjának i. alpontja alapján a felszíni vizek kategóriái esetében valamely víztestet a közvetlenül alacsonyabb osztályba kell besorolni, amint a minőségi elemek valamelyike az aktuális osztálynak megfelelő szint alá csökken. Ez az úgynevezett *one out all*

- out* szabály „a felszíni víz állapotának” az ezen irányelv 2. cikkének 17. pontjában szereplő fogalom meghatározásához kapcsolódik, amely állapotot a felszíni víz ökológiai és kémiai állapota közül a rosszabb alapján kell meghatározni.
- 60 A 2000/60 irányelv 2. cikkének 21. pontja alapján az ezen irányelv V. mellékletének megfelelően osztályozott ökológiai állapot a felszíni vizekkel kapcsolatban levő vízi ökoszisztémák szerkezete és működése minőségének olyan kifejezése, amely az ökológiai állapot ezen osztályozásait „normatív fogalom meghatározásoknak” minősíti.
- 61 Azonban, amint a főtanácsnok az indítványának 99. pontjában megjegyezte, az osztályok közötti határértékek meghatározása rendkívül széles tartományok elfogadásához vezet. Az osztályok tehát csak olyan eszközt jelentenek, amely korlátozza a tagállamok mérlegelési mozgásterét egy adott víztest tényleges állapotát tükröző minőségi elemek meghatározása során. A 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja többek között ezért nem hivatkozik annak V. mellékletére, mivel a felszíni víztest „állapota romlásának” a fogalma átfogó terjedelmű fogalom.
- 62 E fogalom eltérő értelmezése ezzel szemben visszatartaná a tagállamokat attól, hogy a felszíni víztest állapotának valamely állapotosztályon belüli romlását megakadályozzák. Ugyanis, mivel valamely felszíni víztest osztályozása az alkalmazandó paraméterek legrosszabb értékétől függ, minden más értéket e lehetne csökkenteni anélkül, hogy ennek jogi következményei lennének.
- 63 A *one out all out* szabálynak az állapotosztályok elméletével kapcsolatban történő alkalmazása szintén ahhoz vezetne, hogy a legalacsonyabb osztályba tartozó vizeket kizárnák az ezek állapotromlásának a megakadályozására vonatkozó kötelezettség hatálya alól. Ugyanis valamely víztest ezen állapotosztályba való besorolását követően e víztest állapotának újabb romlása jogilag már nem lenne lehetséges. Márpedig figyelembe véve a 2000/60 irányelv célját, az ilyen típusú víztestek a vízgazdálkodás keretében különleges figyelmet érdemelnek.
- 64 Ezen értelmezést megerősíti a 2000/60 irányelv 4. cikke (5) bekezdésének c) pontja, amely kifejezetten előírja a további romlás tilalmát azon jelentősen módosított felszíni víztestekre vonatkozóan, amelyek esetében a tagállamok kevésbé szigorú környezeti célkitűzések elérését is megcélozhatják.
- 65 Egyébiránt az állapotosztály elméletének alkalmazása a legmagasabb osztályokba tartozó vizek védelmének a gyengítéséhez vezetne. Mivel a vizek besorolását az alkalmazandó paraméterek legrosszabb értéke alapján határozzák meg, más elemek kifejezett romlása egyáltalán nem változtatna az érintett víztest besorolásán addig, amíg az nem eredményez alacsonyabb osztályba való besorolást.
- 66 Ezzel szemben, amint a főtanácsok az indítványának 105. pontjában megjegyezte, bár a „romlás” fogalmát valamely minőségi elemre vagy anyagra tekintettel értelmezik, a víztest állapotromlásának a megakadályozására vonatkozó kötelezettség megőrzi hatékony érvényesülését, mivel minden olyan változásra kiterjed, amely veszélyeztetheti a 2000/60 irányelv fő célkitűzésének megvalósítását.
- 67 Azon kritériumokkal kapcsolatban, amelyek lehetővé teszik valamely víztest állapotromlásának a megállapítását, emlékeztetni kell arra, hogy a 2000/60 irányelv 4. cikkének szerkezetéből és különösen e cikk (6) és (7) bekezdéséből kitűnik, hogy valamely víztest – akár átmeneti – állapotromlása csak szigorú feltételek mellett engedélyezett. Ebből következik, hogy alacsonynak kell lennie azon küszöbnek, amelyen túl valamely víztest állapotromlásának a megakadályozására vonatkozó kötelezettség nemteljesítését megállapítják.
- 68 A Bundesrepublik Deutschland érvelésével ellentétben egy olyan értelmezés, amely szerint csak a „súlyos veszélyeztetések” minősülnek valamely víztest állapotromlásának, amely értelmezés lényegében egyrészt a vizekre gyakorolt káros hatások, másrészt a vízhez kapcsolódó gazdasági érdekek mérlegelésén alapul, nem következik a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontja i. alpontjának szövegéből. Ezenkívül fontos megállapítani, hogy – amint az alapügy felperese megjegyzi – az ilyen

értelmezés nem veszi figyelembe a valamely víztest állapotromlásának megakadályozására vonatkozó kötelezettség és az említett irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt eltérési indokok között az ezen irányelv által megállapított különbséget, mivel csak ez utóbbiak foglalnak magukban érdekek mérlegelésére vonatkozó elemeket.

- 69 Mindemellett a Bizottsághoz hasonlóan meg kell állapítani, hogy valamely felszíni víztest 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja értelmében vett „állapotának romlása” áll fenn, amint az ezen irányelv V. melléklete értelmében vett minőségi elemek legalább egyikének az állapota egy osztállyal romlik, még ha e romlás nem is jelenti az egészében vett felszíni víztest alacsonyabb osztályba való besorolását. Azonban, ha az e melléklet értelmében vett érintett minőségi elem már a legalacsonyabb osztályban található, ezen elem bármely romlása a felszíni víztest e 4. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja értelmében vett „állapota romlásának” minősül.
- 70 A fenti megállapításokra tekintettel az előterjesztett második és harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy valamely felszíni víztest „állapota romlásának” a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában szereplő fogalmát úgy kell értelmezni, hogy állapotromlás áll fenn, amint az ezen irányelv V. melléklete értelmében vett minőségi elemek legalább egyikének az állapota egy osztállyal romlik, még ha e romlás nem is jelenti az egészében vett felszíni víztest alacsonyabb osztályba történő besorolását. Azonban, ha az e melléklet értelmében vett érintett minőségi elem már a legalacsonyabb osztályban található, ezen elem bármely romlása a felszíni víztest e 4. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja értelmében vett „állapota romlásának” minősül.

A költségekről

- 71 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i–iii. alpontját úgy kell értelmezni, hogy a tagállamok – eltérésre kapott engedély kivételével – kötelesek megtagadni valamely egyedi projekt engedélyezését, ha az az ezen irányelvben előírt időpontban valamely felszíni víztest állapotának romlását okozhatja, vagy valamely felszíni víztest esetében veszélyezteti a jó állapot vagy a jó ökológiai potenciál és jó kémiai állapot elérését.**
- 2) **Valamely felszíni víztest „állapota romlásának” a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában szereplő fogalmát úgy kell értelmezni, hogy állapotromlás áll fenn, amint az ezen irányelv V. melléklete értelmében vett minőségi elemek legalább egyikének az állapota egy osztállyal romlik, még ha e romlás nem is jelenti az egészében vett felszíni víztest alacsonyabb osztályba történő besorolását. Azonban, ha az e melléklet értelmében vett érintett minőségi elem már a legalacsonyabb osztályban található, ezen elem bármely romlása a felszíni víztest e 4. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja értelmében vett „állapota romlásának” minősül.**

Aláírások